

HEMOLÝZA NA ICU

MUDr. Helena Antoni, PhD.
KARIM FN Brno
LF MU Brno
Česká společnost bezkrevní medicíny

XXVIII.

kongres České společnosti
anesteziologie, resuscitace
a intenzivní medicíny

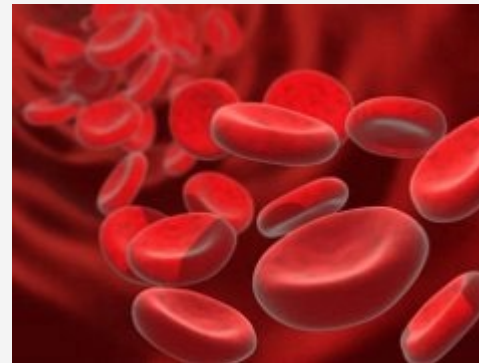
15. - 17. ZÁŘÍ 2022

INTRAVASKULÁRNÍ HEMOLÝZA

- ↑ mortalita
- nežádoucí klinické účinky
- sepse
- ARDS

Shaver CM, Upchurch CP, Janz DR, Grove BS, Putz ND, Wickersham NE, Dikalov SI, Ware LB, Bastarache JA. Cell-free hemoglobin: a novel mediator of acute lung injury. *Am J Physiol Lung Cell Mol Physiol.* 2016;310(6):L532–541.

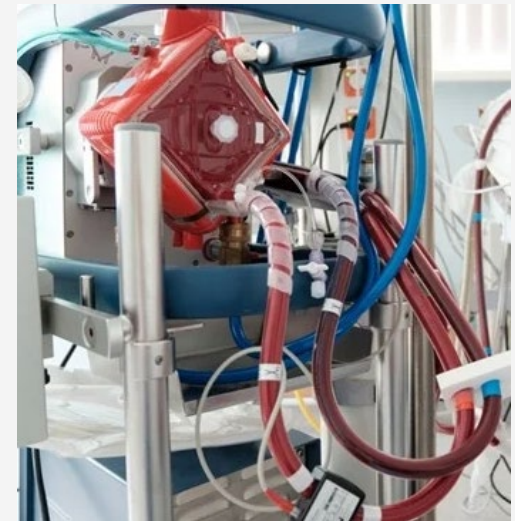
- vazokonstrikce, hypertenze
(endoteliální oxid dusnatý)
- oxidace proteinů a lipidů,
indukce oxidačního stresu,
spuštění prozánětlivé signální
dráhy
(vysoce reaktivní hem)

HEMOLYTICKÉ ANÉMIE

- Životnost normálních erytrocytů - 120 dní
- extravaskulární destrukce = *fyziologický proces* v makrofázích dřeně, sleziny, jater
- erytropoéza v kostní dřeni (u dospělých), erytropoetin
- Hemolýza = je předčasná destrukce červených krvinek před jejich typickou životností
- extravaskulární
- **intravaskulární = patologický proces**
  - normochromní, normo /makro/ cytární anémie
  - ↓ Hb
  - ↑ retikulocytóza
  - ↑ nepřímý bilirubin
  - ↑ vzestup LDH
  - ↓ haptoglobin

- Incidence a související komplikace intravaskulární hemolýzy u kriticky nemocných pacientů s ECMO

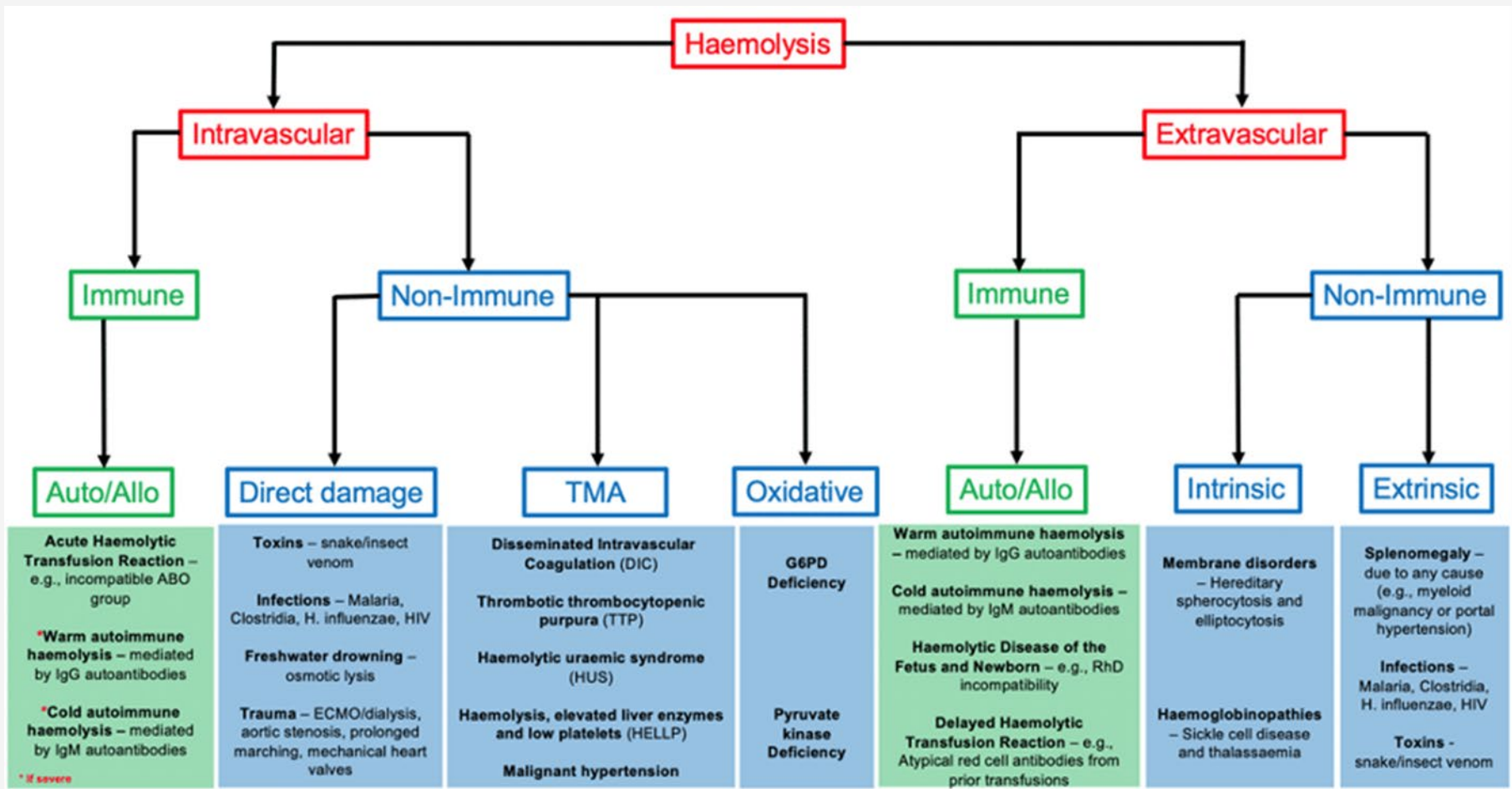

nedostatečná kompenzace ztráty červených krvinek

Materne L.A., Hunsicker O., Menk M., Graw J.A. Hemolysis in patients with Extracorporeal Membrane Oxygenation therapy for severe Acute Respiratory Distress Syndrome—A systematic review of the literature. *Int. J. Med Sci.* 2021;18:1730–1738

Appelt, H.; Philipp, A.; Mueller, T.; Foltan, M.; Lubnow, M.; Lunz, D.; Zeman, F.; Lehle, K. Factors Associated with Hemolysis during Extracorporeal Membrane Oxygenation (ECMO)—Comparison of VA- versus VV ECMO. *PLoS ONE* 2020, 15

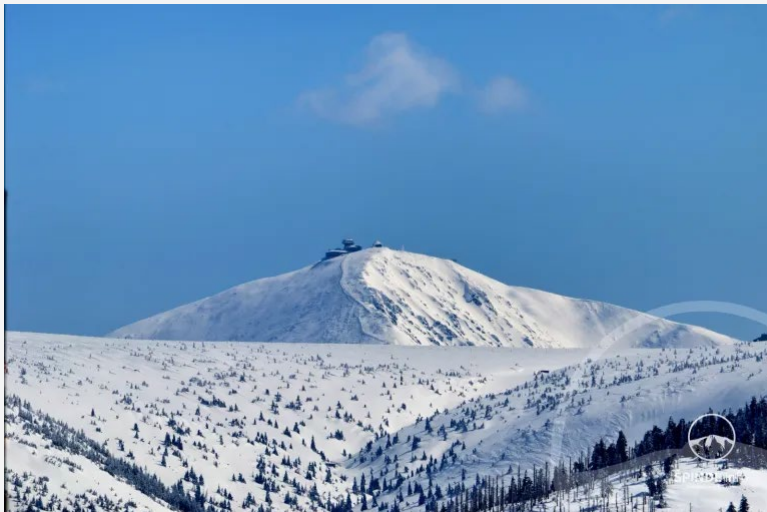
PŘÍČINY HEMOLYTICKÉ ANÉMIE

KASUISTIKA

2014:

- muž, 30 let, zdrav
- RA: babička poruchy srážlivosti krve, dědeček leukémie
- 3 dny trvající krvácivé projevy na kůži a v dutině ústní
- hospitalizace IHOK FN Brno 4 dny
- **nově zjištěná imunitní trombocytopenie**
- aplikace Kiovig 75 g/den
- výrazný nárůst Plt 3..140
- ambulantní sledování

2014 – 2016

- pravidelné kontroly
- bez potíží, bez krvácení
- bez hematologické medikace

Leden 2017

- den 1: trénink taiboxu, mapovité fleky, ústup po horké koupeli
- den 2: alkohol
- den 3: tmavší moč, výstup na Sněžku, dušnost
- den 4 - 5.: přetrvávající tmavá moč, fleky na všech končetinách
- den 5: Vojenská nemocnice:
  - ✓ klidově není dušný, není zvýšená teplota, nekašle, nemá bolesti
  - ✓ **z odběrů nelze stanovit krevní obraz**
  - ✓ odeslán ad IHOK FN Brno

pracoviste

NEGATIVNÍ REVERZ

NESOUHLAS PACIENTA/TKY S VYŠETŘENÍM – LÉČENÍM
Pacient/ka má právo odmítnout vyšetření či léčbu a být současně informován/a o zdravotních důsledcích takového rozhodnutí.

Den 5 – 6:

- TK 130/70, spO2 98%, afebrilní, anikterický, bez klidové dušnosti, nesvědívá makulózní mapovitá ložiska na všech končetinách
- rozsáhlé laboratorní vyšetření k širší dif.dg (paroxysmální chladová hemoglobinurie)
- **hemolytická anémie zatím blíže neurčená**, hyperbilirubinémie (36), elevace LD (17), DD (4,5), schistocyty 0
- febrilie nejasné etiologie, tč bez fokusu infekce (emp ATB in cursu)
- pozitivní tepelné i chladové protilátky
- krevní transfuze jen z vitální indikace
- kortikosteroidy odmítá

Den 6:

- odmítnutí hospitalizace, negativní reverz
- opakovaně a srozumitelně poučen o možných rizicích:
  - ✓ odklad dokončení diagnostiky
  - ✓ odklad/nemožnost zahájení cílené léčby
  - ✓ riziko těžkého anemického syndromu, který může vést až ke smrti
- souhlas s navrženou medikací včetně KS a s kontrolou na hematologické ambulanci
- start kortikoterapie v dávce 1 mg/kg/den do definitivního uzavření diagnózy
- domů je propuštěn afebrilní, HD stabilní, bez krvácení a bez klidové dušnosti (Prednison, Helicid, Fraxiparine, ATB, probiotika, vit)

KASUISTIKA

Den 6 - 8:

- domácí péče, aplikace léků, zhoršování potíží, febrilie, dušnost, v moči krev, v chladu vyrážka po celém těle, vertigo
- NUP: souhlas s hospitalizací, TK 135/70, TF 97/min, tt 39.1, spO2 93 %, po celém těle mapovitý exantém tmavě fialové barvy, moč makroskopicky tmavě hnědočervené (U-CB 3, Uduš 1, Uketo+-, UUrobil 1, Ubilir 0, Ukrev 3, ery-mikr 108, Leu-mikr 114)
- Bi-celk 63, ALT 2,12, AST 1,78, LD 46,23, CRP 18,5, anémie ery 0,35, Hb 58.9, htk 0,03, PLT 272

Den 8 - 9:

- AIHA, blíže neurčená, nejspíše chladová
- doplnění odběrů
- kortikoidy, LMWH, ATB
- progrese elevace LD a bilirubinu při hemolýze
haptog 0,1 g/l, laktát 17 mmol/l, Hbftes 338 mg/l, ferit 948, B12 307, folát > 45,4 nmol/l, Fe 37,9 umol/l, RBC 0,14, Hb 18 g/l, hct 0,01, PLT 188
- rituximab z vitální indikace
- tachypnoe, tachykardie, zhoršení stavu vědomí, somnolence, neklid
- z vitální indikace po premedikaci kortikoidy podána ERD
- schvácenost, slabost, hyposaturace, voláno KARIM

KASUISTIKA

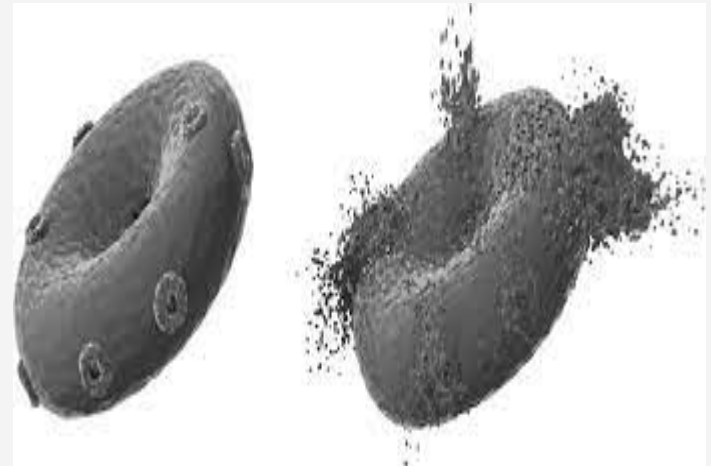
Den 9 - 11:

- floridní AIHA s tepelnými i chladovými protilátkami

- progrese respiračního selhání, UPV
- plazmaferéza, aglutinace erytrocytů v centrifugační smyčce
- MODS, iHD, 2x ERD

Kr 125.. 601, bil 63..218,
ALT 2,12..137, AST 1,78..209,
LD 46..306, amoniak 78,
RBC 0,35..1,29, Hgb 58.9..113
DD 4,25..>20

- progrese, asystolie, KPR 3x, exitus letalis

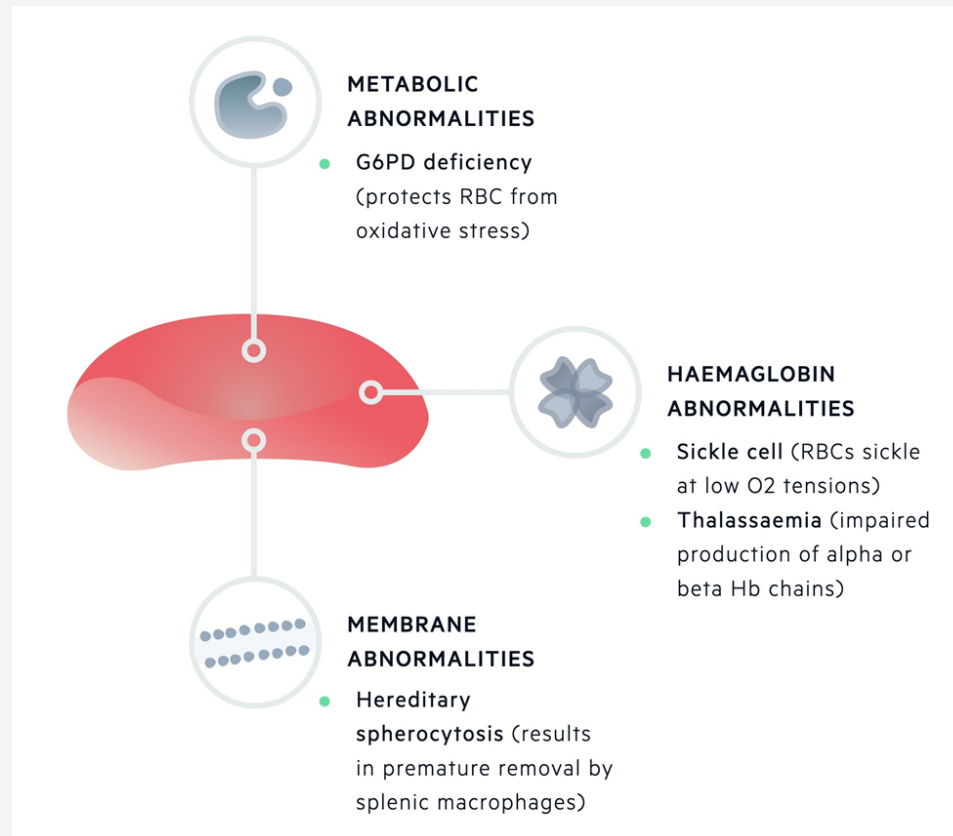

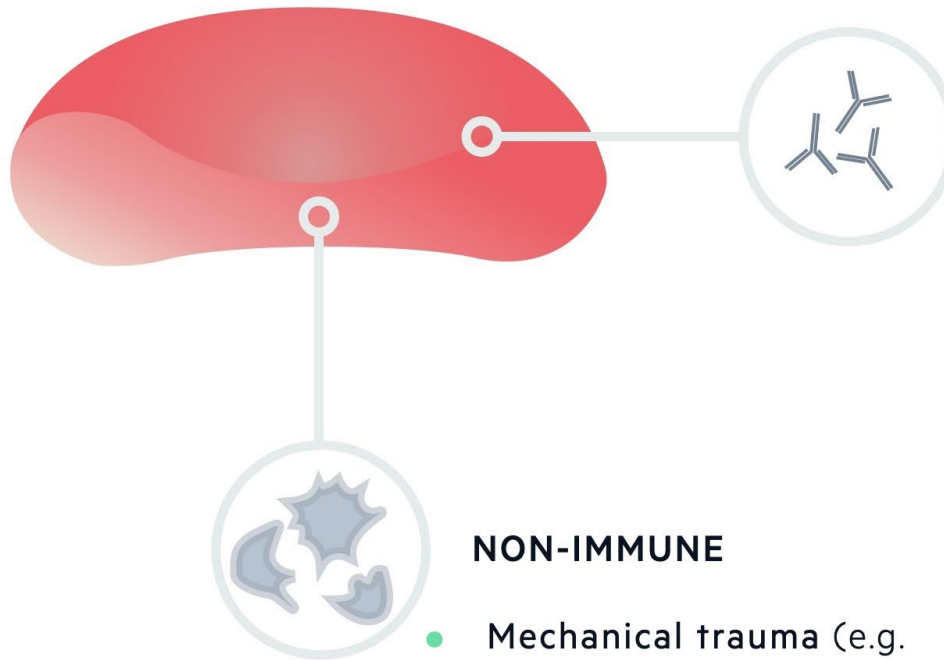
AUTOIMUNITNÍ HEMOLYTICKÁ ANEMIE (AIHA)

- ✓ vzniká v důsledku **tvorby autoprotilátek** namířených proti některému z membránových antigenů erytrocytu
- ✓ vede k intravaskulární hemolýze aktivací komplementu, či k zániku erytrocytů s navázanou protilátkou v monocyto-makrofágovém systému sleziny

KLASIFIKACE DĚDIČNÝCH HEMOLYTICKÝCH ANÉMÍÍ podle místa dědičného defektu:

Získané hemolytické anémie lze rozdělit na IMUNITNÍ A NEIMUNITNÍ:

IMMUNE

- Warm AIHA (e.g. idiopathic, CLL, lymphoma, SLE, drugs)
- Cold AIHA (e.g. idiopathic, *Mycoplasma pneumoniae*, infectious mononucleosis, lymphomas)

NON-IMMUNE

- Mechanical trauma (e.g. metallic heart valves, MAHA, TTP)
- Infections (e.g. malaria, *Clostridium perfringens*)
- Hypersplenism (e.g. liver cirrhosis)

ZÁKLADNÍ KLASIFIKACE AIHA

- **primární** (idiopatická)
- **sekundární** (autoimunitní onemocnění, infekce, nádory, léky)

- AIHA s tepelnými protilátkami
- AIHA s chladovými protilátkami
- AIHA se smíšeným typem protilátek
- paroxysmální chladová hemoglobinurie
- hemolytická anémie způsobená léky

PATOGENEZE AIHA

- porucha prezentace antigenů imunokompetentním buňkám
- porucha indukce tolerance T-lymfocytů vůči autoantigenům
- indukce tvorby protilátek B-lymfocyty

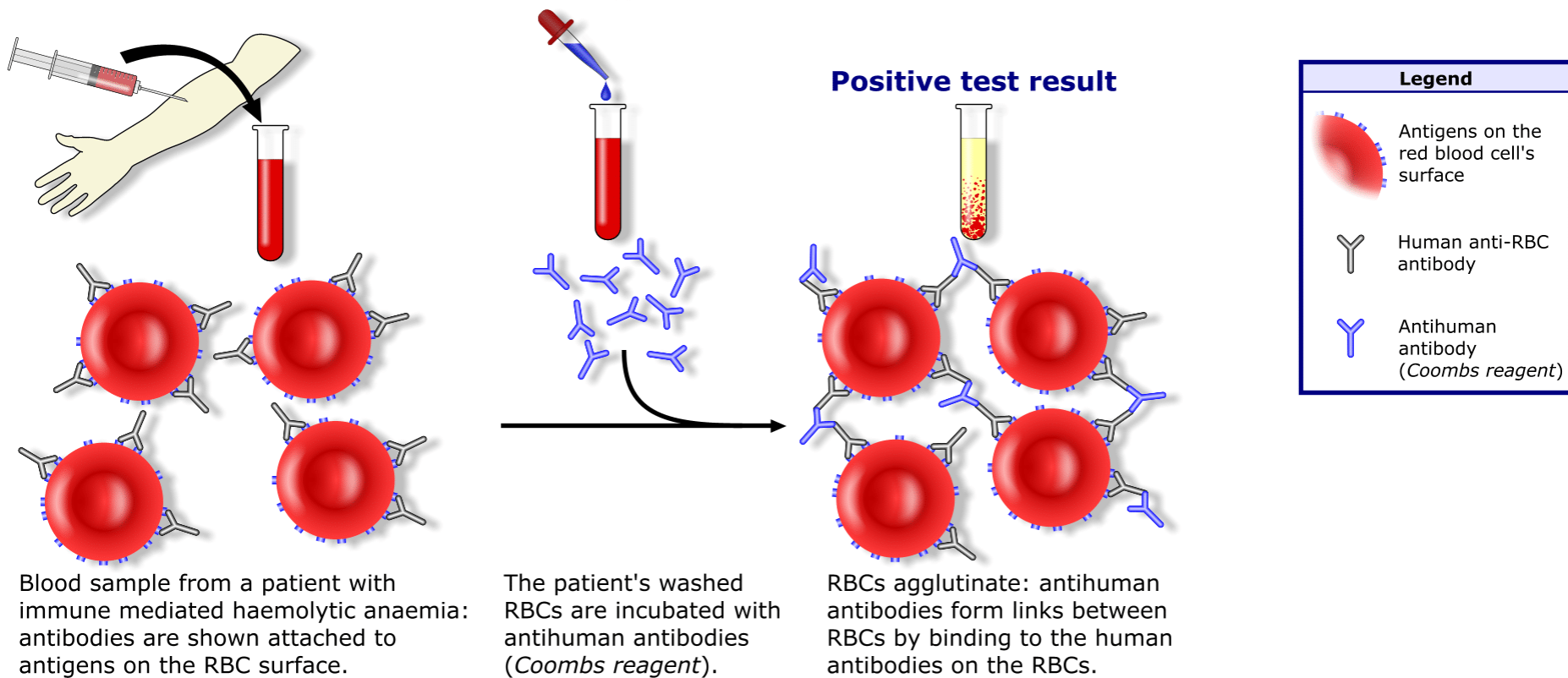
DIAGNOSTIKA HEMOLYTICKÉ ANÉMIE

- známky anémie, **tmavá moč** (zvláště pokud dochází k intravaskulární hemolýze)
- **zvýšený obrátu červených krvinek** (nízký hemoglobin, zvýšená LDH, retikulocytóza, nekonjugovaná hyperbilirubinémie).
- laboratorní testy mohou také určit, zda je **hemolýza převážně intravaskulární** (nízké haptoglobiny, hemoglobinurie a hemosiderinurie) **nebo extravaskulární**.
- **test periferní krve a přímý antiglobulinový test (DAT)** jsou užitečné testy ke zjištění základní příčiny hemolýzy, a jsou proto rutinními testy u všech pacientů s podezřením na hemolýzu

DIAGNOSTIKA AIHA

Přímý Coombsův test lze použít k určení, zda má hemolytická anémie imunitní příčinu.

Direct Coombs test / Direct antiglobulin test

LÉČBA AIHA

- **AIHA s tepelnými protilátkami:**
  1. kortikosteroidy
  2. splenektomie či podávání rituximabu
  3. kombinovaná imunosuprese
- **AIHA s chladovými protilátkami:**
  - lék volby rituximab

MULTIOBOROVÝ PŘÍSTUP

- rychlá dignostika:

průkaz hemolýzy:

↑ retikulocytóza

↑ nepřímý bilirubin

↑ vzestup LDH

↓ haptoglobin

+ průkaz protilátek.

Coombsův test

- jedná se o AIHA:

průkaz:

tepelných protilátek

chladových protilátek

- okamžité zahájení terapie

Děkuji za pozornost!